

Chambre des Représentants

SESSION 1981-1982

10 MAI 1982

PROPOSITION DE LOI

modifiant certaines dispositions
relatives au crime de viol

AMENDEMENTS

PRÉSENTÉS PAR M. HENRION

Art. 2

Ajouter un nouvel alinéa libellé comme suit :

« Si le viol a été commis sur une personne particulièrement vulnérable en raison d'un état de grossesse, d'une maladie, d'une infirmité ou d'une déficience physique ou mentale, soit sous la menace d'une arme, soit par deux ou plusieurs auteurs ou complices, soit par un ascendant légitime, naturel ou adoptif de la victime ou par une personne ayant autorité sur elle ou encore par une personne qui a abusé de l'autorité que lui confère ses fonctions, le coupable sera puni des travaux forcés de dix à quinze ans. »

JUSTIFICATION

Celui ou celle qui abuse de la faiblesse physique ou mentale d'une personne pour la violer doit encourir une aggravation de la peine en raison de la protection accrue à laquelle a naturellement droit toute personne particulièrement vulnérable.

Si l'état de vulnérabilité de la victime résulte soit de la menace d'une arme, soit de la pluralité des agresseurs, soit de son état de soumission ou de dépendance à l'égard du violeur, le crime de viol doit être aussi plus sévèrement sanctionné.

Voir :

166 (1981-1982) :

- N° 1 : Proposition de loi.
- Nos 2 à 4 : Amendements.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1981-1982

10 MEI 1982

WETSVOORSTEL

tot wijziging van sommige bepalingen
betreffende het misdrijf verkrachting

AMENDEMENTEN

VOORGESTELD DOOR DE HEER HENRION

Art. 2

Dit artikel aanvullen met een nieuw lid, luidend als volgt :

« Indien de verkrachting gepleegd is op een persoon die ingevolge zwangerschap, een ziekte dan wel een lichamelijk of een geestelijk gebrek of onvolwaardigheid bijzonder kwetsbaar is, of onder bedreiging met een wapen, of door een of meer daders of medeplichtigen, of door een wettige, dan wel een natuurlijke bloedverwant in de opgaande lijn van het slachtoffer of door een zelfde bloedverwant door adoptie of door een persoon die over het slachtoffer gezag heeft, dan wel door een persoon die misbruik gemaakt heeft van het gezag dat hem door zijn ambt wordt verleend, wordt de schuldige gestraft met dwangarbeid van tien tot vijftien jaar. »

VERANTWOORDING

Hij of zij die misbruik maakt van de lichamelijke of geestelijke zwakheid van een persoon om hem te verkrachten, verdient een zwaardere straf omdat degenen die bijzonder kwetsbaar zijn, uiteraard recht hebben op extrabescherming.

Indien de kwetsbaarheid van het slachtoffer het gevolg is van de bedreiging met een wapen of van het feit dat er meer dan één aanrander was, ofwel van de toestand van onderworpenheid of afhankelijkheid van het slachtoffer ten opzichte van de verkrachter, dient de misdaad van verkrachting ook strenger te worden gestraft.

Zie :

166 (1981-1982) :

- Nr 1 : Wetsvoorstel.
- Nrs 2 tot 4 : Amendementen.

Art. 3bis (nouveau)

Insérer un article 3bis (nouveau), libellé comme suit :

« Dans le même Code, l'article 458 est complété par un nouvel alinéa, rédigé comme suit :

« N'encourt pas les peines prévues à l'alinéa 1er, tout médecin qui, avec l'accord de la victime, porte à la connaissance du procureur du Roi les sévices qu'il a constatés dans l'exercice de sa profession et qui lui permettent de présumer qu'un viol ou un attentat à la pudeur a été commis ». »

JUSTIFICATION

Si le médecin appelé à témoigner en justice est relevé de son secret professionnel par application de l'article 458 du Code pénal, il n'en demeure pas moins qu'il ne peut révéler spontanément les faits couverts par son secret professionnel même si cette révélation est faite à la justice (Cassation, 26 septembre 1966, Pas. 1967, p. 89).

Il est donc nécessaire de prévoir expressément qu'en cas de viol, le médecin n'est pas tenu au secret dès qu'il en est délié par la victime.

Art. 7

A la sixième ligne, supprimer les mots : « les droits de l'homme et ».

JUSTIFICATION

La victime d'un viol est généralement dans un état dépressif requérant non seulement un soutien moral mais une aide efficace dans l'exercice de ses droits.

Les associations qui ont pour objet statutaire la protection des personnes contre les violences sexuelles peuvent utilement épauler les victimes sans pour autant prendre les responsabilités à leur place.

Celle-ci est justifiée par un double intérêt : celui de la victime et celui de l'association.

En effet, les membres de cette dernière ont, en tant que tels, un intérêt collectif à protéger : la défense de la personne humaine contre une de ses atteintes les plus graves, c'est-à-dire le viol.

Il y a toutefois lieu de limiter ce droit d'intervention aux associations directement concernées sans l'accorder à toute organisation qui s'est donné pour mission la défense des droits de l'homme en général.

En reconnaissant aux associations dont l'objet est le soutien aux victimes de violences sexuelles, un droit d'intervention au procès, on ne double pas le Ministère public. La mission de celui-ci est, en effet, de défendre l'intérêt général.

Sans doute, ces associations œuvrent-elles aussi dans l'intérêt général dans la mesure où elles apportent leur concours à la défense contre les violences sexuelles de tout être humain.

Mais en fait, toute discrimination écartée, c'est aux femmes violées qu'elles manifestent le plus fréquemment leur solidarité active.

C'est donc, en priorité, la dignité de la femme qui constitue leur intérêt collectif, distinct de l'intérêt général.

La condition d'exister depuis cinq ans au moins au moment des faits, qu'on exige de ces associations pour leur permettre d'agir en justice, exclut tout risque d'intervention intempestive de groupes irresponsables.

R. HENRION

Art. 3bis (nieuw)

Een artikel 3bis (nieuw) invoegen, luidend als volgt :

« In hetzelfde Wetboek wordt artikel 458 aangevuld met een nieuw lid, luidend als volgt :

« De in artikel 1 bedoelde straffen zijn niet van toepassing op de geneesheer die, met toestemming van het slachtoffer, de geweldpleging die hij in de uitoefening van zijn beroep heeft vastgesteld en die hem kan doen vermoeden dat een verkrachting of een aanslag op de eerbaarheid is gepleegd, ter kennis brengt van de procureur des Konings ». »

VERANTWOORDING

Het feit dat de geneesheer die geroepen wordt om in rechte getuigenis af te leggen, met toepassing van artikel 458 van het Strafwetboek van het beroepsgeheim ontslagen wordt, neemt niet weg dat hij de feiten die door dat beroepsgeheim gedekt zijn, niet spontaan mag bekend maken, zelfs niet aan het gerecht (Cass. 26 september 1966, Pas. 1967, blz. 89).

Daarom moet uitdrukkelijk worden bepaald dat de geneesheer, in geval van verkrachting, niet door het beroepsgeheim gebonden is wanneer hij daarvan door het slachtoffer is ontslagen.

Art. 7

Op de zesde regel, de woorden « de rechten van de mens en » weglaten.

VERANTWOORDING

Het slachtoffer van een verkrachting verkeert doorgaans in een depressieve toestand en heeft niet alleen morele steun nodig maar ook efficiënte juridische bijstand.

Verenigingen die zich statutair tot doel stellen personen tegen seksueel geweld te beschermen, kunnen de slachtoffers terdege steunen zonder dat ze daarom hun plaats gaan innemen.

Dit optreden gebeurt zowel in het belang van het slachtoffer als van de vereniging.

De leden van die vereniging moeten immers als zodanig een collectief belang verdedigen : de bescherming van de menselijke persoon tegen een van de zwaarste aanslagen, namelijk verkrachting.

De bevoegdheid om in rechte op te treden behoort evenwel te worden beperkt tot de rechtstreeks belanghebbende verenigingen en moet niet worden verleend aan iedere organisatie die de bescherming van de rechten van de mens in het algemeen beoogt.

Indien de verenigingen die steun aan de slachtoffers van seksuele geweldplegingen tot doel hebben, het recht krijgen om in een proces tussen te komen, wordt het Openbaar Ministerie daardoor niet terzijde geschoven. Dit laatste verdedigt immers het algemeen belang.

Weliswaar ijveren ook die verenigingen voor het algemeen belang, in die zin dat ze bijdragen tot de bescherming van ieder menselijk wezen tegen seksueel geweld.

Maar in feite geven ze vooral tegenover verkrachte vrouwen actief blijk van solidariteit, zonder in enige discriminatie te vervallen.

Hun collectief belang is dus bij uitstek de waardigheid van de vrouw, los van het algemeen belang.

De voorwaarde die aan de verenigingen wordt gesteld, namelijk dat ze op het ogenblik van de feiten ten minste vijf jaar moeten bestaan om in rechte te kunnen optreden, sluit elk gevaar voor een onbezonnen optreden van onverantwoordelijke groepen uit.